

Ret, styring og politikudvikling i statslig praksis

Titel	Ret, styring og politikudvikling i statslig praksis
Semester	E2024
Kandidatuddannelse i	Samfundsjura
Aktivitetstype	Obligatorisk
Undervisningssprog	Dansk
Studieordning	Læs mere om uddannelsen og find din studieordning på ruc.dk

REGISTRATION AND STUDY ADMINISTRATIVE

Tilmelding	<p>Du skal tilmelde dig på stads i tilmeldingsperioden, som du kan se på intra</p> <p>Når du tilmelder dig studieaktiviteter, skal du være opmærksom på, om undervisning og eksamen i de forskellige studieaktiviteter er på samme tidspunkt. RUC planlægger studieaktiviteter sådan at der ikke er overlap, hvis du følger dit anbefalede studieforløb. I forhold til valgfrie elementer og studieplaner, som afviger fra det anbefalede studieforløb, kan der dog forekomme overlap, alt efter hvilke kurser du vælger.</p>
Deltagerantal	
ECTS	10
Aktivitetsansvarlig	Birgitte Poulsen (bkpr@ruc.dk)
Studieleder	Kerstin Carlson (carlson@ruc.dk)
Undervisere	
Studieadministration	ISE Tilmelding & Eksamen (ise-eksamen@ruc.dk)
Aktivitetsnummer	U60556

ACADEMIC CONTENT

Overordnet formål	<p>På kurset 'Ret, styring og politikudvikling i statslig praksis' undersøges det, hvorledes den retlige regulering af offentlige institutioner har betydning for institutionernes opgaveløsning og deres forhold til borgere, civilsamfundsorganisationer, virksomheder mm. Fokus er på det statslige niveau departementer, styrelser, statslige</p>
-------------------	---

virksomheder m.m., hvor forholdet mellem juridiske rammebetingelser, politikudvikling og praktisk implementering undersøges.

Kurset går i dybden med, hvordan retlige rammebetingelser skabes, fortolkes og anvendes i teori og praksis. Et centralt tema vil være de komplekse dilemmaer, som embedsmænd og politikere skal balancere i deres arbejde, som fx hensyn til lovlighed, ligebehandling, sandhed, faglighed og effektivitet. Forskellige forhold, kontekster og hensyn på tværs af politiske ressortområder tydeliggøres som afsæt for en diskussion af, hvordan juridiske rammer, politiske målsætninger og faglige styringsparadigmer spiller ind på styringen af konkrete områder.

Kurset undersøger, hvordan produktionen og implementeringen af retlige rammer og politisk styring får betydning for institutionernes autonomi, udøvelse af fagprofessionalitet og lokal styring i statslige institutioner. Fx diskuteres det, hvordan politiske og administrative dilemmaer forskydes og kan skabe krydspres for ledere og fagprofessionelle i den offentlige institution.

Kurset bringer en række konkrete cases i spil, som illustrerer udfordringer og løsninger i krydsfeltet imellem retlige, politiske og professionelle hensyn. Ud over stats- og forvaltningsretlige problemstillinger kan disse cases også implicere fortolkningsspørgsmål angående retsstilling for borgere, civilsamfund og virksomheder eksempelvis aktuelle teknologiske udfordringer, digitalisering, samspillet ved deltagelse i offentlig-private samarbejder, m.v. Cases kunne også omfatte EU-lovgivning eller internationale konventioner. Det er hensigten at involvere en eller flere af uddannelsens kommende afdelings departementer, styrelser, offentlige virksomheder, m.v.

Kurset udgøres af 10 undervisningsgange.

Uddybende beskrivelse

Uddybende beskrivelse: Der har i de seneste år været et markant fokus på den danske centraladministration og embedsværkets rolle. En række skandalesager har vakt offentlig interesse og debat, og ledt til en diskussion af hele

vores politiske systems indretning med fokus på relationen mellem regeringen, centraladministrationens embedsværk og Folketinget. Fælles for flere af sagerne har været et fokus på, hvorvidt embedsmændene i centraladministrationen er blevet for følgagtige i forhold til deres minister og den siddende regering. Enten fordi de presses af deres minister eller fordi de blot ønsker at strække sig meget langt for at opfylde ministerens ønsker – og måske også for langt. Debatten har ledt til en række betænkninger og rapporter om samspillet mellem minister og embedsværk, herunder Bo Smith-udvalgets rapport ”Embedsmænd i det moderne folkestyre” (2015) og senest Dybvad-udvalgets rapport ”Bedre samspil mellem Folketing, regering, embedsværk og medier” (2023), begge udgivet af Djøf. Begge rapporter peger på en række udviklingstræk, der udfordrer samspillet mellem minister og embedsværk deriblandt udviklingen i medierne, behovet for øget koordination og centralisering af magten og hastigheden i politikudviklingen og lovgivningsarbejdet.

På dette kursus går vi i dybden med relationen mellem minister og embedsmænd og analyserer de aktuelle udfordringer, der påvirker samspillet og rolleudøvelsen for henholdsvis minister og embedsværk. Det er centralt for kommende embedsmænd centraladministrationen at reflektere over embedsmandsrollen og blive fortrolige med, hvilke mere konkrete embedsmandsnormer, der er styrende for det daglige arbejde i forvaltningen. Ligeledes er det gavnligt at få nogle redskaber til, hvordan man håndterer konkrete dilemmaer i embedsmandsarbejdet.

Teoretisk giver kurset for det første en dybdegående indføring i de formelle retlige rammer, der regulerer samspillet. Der findes ikke én samlet lov om embedsmandsnormerne. De udledes af flere forskellige retskilder. Det er et område, som falder mellem flere retlige felter, herunder forvaltningsret, forfatningsret, ansættelsesret, tjenestemandret etc., hvad der i sig selv er med til at komplicere og sløre en række af grundspørgsmålene, også i en rent juridisk kontekst. For det andet giver kurset en videregående politologisk og forvaltningsteoretisk indføring i emnet med fokus på uformelle regler og normer der kendetegner det politiske

system og dets indlejrede roller. Teoretisk trækkes der i denne sammenhæng på begreber som organisation og organisationskultur, politologisk rolleanalyse, samt de nyeste internationale teorier om politisering og medialisering.

Empirisk giver kurset en grundig indføring i det danske politiske systems funktionsmåde på statsniveau med analyser af aktuelle udviklingstræk og udfordringer af minister- og embedsmandsrollen. Vi går i dybden med en række af de mest centrale embedsmandsnormer – fx lydighed, faglighed, sandhed og loyalitet – for at få et bedre teoretisk og praktisk grundlag for at begå sig i embedsmandsrollen.

Formålet med at kombinere det juridiske og det politologiske perspektiv er at bibringe en forståelse af de udfordringer, der kan opstå, når de formelle forfatningsretlige og forvaltningsretlige rammer i ganske vidt omfang udfordres af praktiske dilemmaer, som møder embedsmanden i en politisk og administrativ virkelighed med en vidtforgrenet velfærdsstat, stigende behov for politisk-strategisk rådgivning, ansættelsesmæssige karrieresystemer og en ekstremt medialisert hverdag. Kurset indeholder en praksisorienteret del, hvor vi arbejder med konkrete øvelser, rollespil og håndtering af dilemmaer. På denne del af kurset kommer vi til at diskutere, hvad embedsmandsrollen indebærer og bør indebære og dermed hvad der er god embedsmandsskik. Hvilke rollekrav er på spil og står nogle af disse i modsætning til hinanden, og hvordan kan dilemmaerne håndteres? Formålet med kurset er på den baggrund at kombinere en dyberegående teoretisk indsigt med aktuelle empiriske udviklingstræk og udfordringer til det danske politisk-administrative system. Den studerende bliver således i stand til at gennemføre selvstændige analyser af samspillet mellem minister og embedsmænd, samt reflekterer over egen rolle i en fremtidig ansættelse i, eller samarbejde med, politisk styrede administrative organisationer.

Pensum

Kurset har to grundbøger:

Christensen, Jens Peter. 2022. Ministre og embedsmænd. Pligter og ansvar. København: DJØF forlag.

Revsbech, Karsten mfl. 2023. Forvaltningspersonalet. København: DJØF forlag.

Desuden vil der være en række artikler og kapitler, som vil indgå i pensum. Det præcise pensum fremgår af moodle.

Forelæsning og bearbejdelse af læst litteratur. Forberedelse til hver forelæsning og deltagelse heri: 12 timer. Dvs. I alt 120 timer.

Andet (fx studenteroplæg, øvelser, peer-review, hjemmeopgaver): 80 timer

Eksamen og forberedelse til eksamen (notatskrivning, pensumgennemgang og tilstedeværelse til skriftlig stedprøve): 75 timer.

Ialt: 275 timer

Tilrettelæggelse og indsats

Underviseroplæg: I dele af kurset vil der forekomme underviseroplæg af forskellige længde og karakter. Centralt for undervisningsoplæg er at det forventes af den studerende deltager aktivt med at tage noter eller stille uddybende spørgsmål til underviseren.

Forberedelse: Som del af kurset forventes det at den studerende forbereder sig til konfrontationstimerne/ undervisningsgangene. Forberedelse består primært af indhold i form af tekster/videoer/podcast eller øvelser. Det forventes at de studerende forbereder sig til undervisningen og at underviser gør brug af de studerendes forberedelse i undervisningen.

Øvelser: I forbindelse med undervisningen vil der være øvelser undervejs, øvelserne kan være individuelle, i par eller grupper. Øvelsernes primære formål er at de studerende får mulighed for at sætte deres egen viden i spil og kollaborere med medstuderende om faglige tematikker/

begreber/underviseroplæg. Øvelserne kan have et produkt, i form af skriftlighed, fremlæggelse eller andre former.

Udbudsformat

Undervisningsevaluering Denne studieaktivitet er ikke en del af ISE's evalueringsturnus i indeværende semester, så den bliver ikke evalueret af ISE's administration (via spørgeskema).

Program Det detaljerede program for de enkelte kursusgange mv. kommer på Moodle.

ASSESSMENT

Efter endt kursus vil den studerende have:

- Opnået indsigt i og viden om såvel principper for identifikation af retsgrundlaget som for reguleringen af offentlige institutioner og deres omgivelser på statsligt niveau
 - Udviklet en dybdegående forståelse af, hvordan regulering udvikles, implementeres og oversættes igennem styringskæden, samt de muligheder, men også udfordringer og dilemmaer, der kan opstå i reguleringsprocessen. Denne forståelse skal gøre den studerende i stand til at fortolke retlige rammebetingelser og politiske handlingsrum i konkrete situationer samt gøre sig overvejelser om, hvordan forskellige hensyn kan balanceres i reguleringsprocessen
 - Opnået færdigheder i at formidle og diskutere analyser af politisk-juridiske problemstillinger i en skriftlig form, der er korrekt, klar, fagligt præcis, velstruktureret og velargumenteret
 - Opbygge kompetence til at kunne prioritere og strukturere en præcis analyse af en samfundsjuridisk problemstilling og at udarbejde velbegrundede anbefalinger til håndtering af den.
- Læringsmål

	Skriftlig stedprøve.
	Stedprøvens varighed er 5 timer.
Prøveform	Tilladte hjælpemidler ved stedprøven: alle
	Bedømmelse: 7-trinsskala
Omprøveform	Samme som ordinær eksamen / same form as ordinary exam
Prøveform ved særlige tilfælde	
	5 timers stedprøve
	Til eksamen udleveres en case og dertilhørende eksamensspørgsmål, der danner grundlag for besvarelsen af den skriftelige eksamensopgave.
Prøveform og bedømmelseskriterier (udmøntet)	Den studerende vurderes ud fra (1) evne til at udvælge og redegøre for relevante dele af pensum i relation til casen, (2) evne til at analysere casen ud fra relevante dele af pensum samt (3) diskutere mulige dilemmaer indenfor den udleverede case.
	Det er således væsentligt at den studerende viser evne til klar, fagligt præcis, velstruktureret og velargumenteret skriftlig formidling, analyse og diskussion af casen i relation til relevante dele af pensum.
	Der bliver i bedømmelsen lagt vægt på at den studerende evner at inddrage såvel den juriske som politologiske litteratur fra pensum i analysen af den udleverede case.
Eksamenskode(r)	Eksamenskode(r) : U60556

kursusgange:

Hold: 1

Ret, styring og politikudvikling i statslig praksis (SAMJUR)

tidspunkt 12-09-2024 12:15 til
12-09-2024 16:00
sted 07.1-061 - undervisningslokale (30)
Underviser Birgitte Poulsen (bkrp@ruc.dk)

Ret, styring og politikudvikling i statslig praksis (SAMJUR)

tidspunkt 19-09-2024 12:15 til
19-09-2024 16:00
sted 07.1-061 - undervisningslokale (30)
Underviser Lisbet B. Christoffersen (lic@ruc.dk)

Ret, styring og politikudvikling i statslig praksis (SAMJUR)

tidspunkt 26-09-2024 12:15 til
26-09-2024 16:00
sted 07.1-021 - undervisningslokale (30)
Underviser Lisbet B. Christoffersen (lic@ruc.dk)

Ret, styring og politikudvikling i statslig praksis (SAMJUR)

tidspunkt 03-10-2024 12:15 til
03-10-2024 14:00
forberedelsesnorm ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt
sted 27.2-054 - lokale 3 (40)
Underviser Birgitte Poulsen (bkrp@ruc.dk)

Ret, styring og politikudvikling i statslig praksis (SAMJUR)

tidspunkt 10-10-2024 12:15 til
10-10-2024 14:00
forberedelsesnorm ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt
sted 02.1-005 - lille teorirum (30)
Underviser Lisbet B. Christoffersen (lic@ruc.dk)

Ret, styring og politikudvikling i statslig praksis (SAMJUR)

tidspunkt 31-10-2024 12:15 til
31-10-2024 16:00
sted 07.1-033 - undervisningslokale (30)
Underviser Birgitte Poulsen (bkrp@ruc.dk)

Ret, styring og politikudvikling i statslig praksis - ekskursion (SAMJUR)

tidspunkt 07-11-2024 12:15 til
07-11-2024 16:00
sted 07.2-061 - undervisningslokale (30)
Underviser Birgitte Poulsen (bkrp@ruc.dk)

Ret, styring og politikudvikling i statslig praksis - prøve (SAMJUR)

tidspunkt 03-01-2025 09:00 til
03-01-2025 14:00
forberedelsesnorm ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt
sted 21.1-031 - undervisningslokale (56)

Ret, styring og politikudvikling i statslig praksis - omprøve (SAMJUR)

tidspunkt 28-02-2025 09:00 til
28-02-2025 14:00
forberedelsesnorm ikke valgt
forberedelsesnorm D-VIP ikke valgt